

Úřad práce České republiky, generální ředitelství

Čj.: UPCR-2025/92109-20000402/2

Poskytnutí informací týkajících se příspěvku na bydlení

Žádost:

ze dne 19. 7. 2025

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel žádá o poskytnutí následujících informací týkajících se příspěvku na bydlení v jeho podobě platné do 30. 9. 2025, tedy před zavedením dávky státní sociální pomoci:

1. Jaká jsou práva a povinnosti pronajímatele / vlastníka bytu v souvislosti s poskytnutím příspěvku na bydlení, a to vůči nájemníkovi a vůči státním úřadům vyřizujícím danou žádost o příspěvek na bydlení?
2. Může si o příspěvek na bydlení zažádat plnoleté nezaopatřené dítě, a to v případě, kdy žije v pronajatém bytě samo?
3. Započítává se pravidelný měsíční finanční příspěvek poskytovaný rodiči plnoletému nezaopatřenému dítěti (žadateli) do celkového příjmu žadatele, a to v kontextu posouzení nároku na příspěvek na bydlení a výpočtu jeho výše? Tento pravidelný příspěvek není nijak právně upraven, například smlouvou.
4. Jakým způsobem státní úřady vyřizující žádost o příspěvek na bydlení ověřují, že žadatel v daném bydlišti skutečně bydlí?
5. Lze o příspěvek na bydlení požádat bez vědomí pronajímatele / vlastníka bytu? Lze o tento příspěvek požádat i přes nesouhlas pronajímatele / vlastníka bytu?
6. Jaké konkrétní dokumenty je potřeba doložit k žádosti o příspěvek na bydlení? Existují i další dokumenty nutné k doložení nad rámec těch uvedených na webové stránce <https://www.mpsv.cz/prispevek-na-bydleni>?
7. Liší se mezi sebou fyzická a online verze žádosti o příspěvek na bydlení v množství údajů, které je nutné vyplnit? Informacemi nejsou myšleny pouze dokumenty, kterých se týká předcházející bod, ale veškeré údaje nutné k podání žádosti. Konkrétně jsem si například všiml, že ve fyzické verzi žádosti je nutné vyplnit informace o vlastníkově bytu (jméno a příjmení, rodné číslo v ČR, rodné příjmení a tituly), ale v online verzi žádosti tyto informace požadovány nejsou.
8. Jak lze doložit náklady na energie, pokud žadatel při podání žádosti teprve začíná bydlet v daném bydlišti, na které si příspěvek žádá? Stačí k doložení částka za energie uvedená v nájemní smlouvě?
9. Jak lze doložit náklady na služby, pokud žadatel při podání žádosti teprve začíná bydlet v daném bydlišti, na které si příspěvek žádá? Stačí k doložení částka za služby uvedená v nájemní smlouvě?

10. Může pronajímatel / vlastník bytu odmítnout poskytnout potvrzení o výši nákladů na energie a služby, pokud by o tato potvrzení bylo požádáno (ze strany nájemníka či státních úřadů) za účelem doplnění žádosti o příspěvek na bydlení?
11. Jaká je frekvence vyplácení příspěvku na bydlení?

Odpověď Úřadu práce České republiky, generálního ředitelství:

Na základě podkladů poskytnutých Oddělením nepojistných sociálních dávek GŘ ÚP ČR, do jehož věcné působnosti předmětná problematika spadá, Vám k jednotlivým bodům Vaší žádosti sdělujeme:

1. Podle § 63 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), jsou právnické a fyzické osoby povinny na výzvu příslušného orgánu státní sociální podpory, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, nebo na požádání žadatele o dávku a osoby společně posuzované, sdělit bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu. Pronajímatel / vlastník bytu má tak povinnost sdělit nájemcem uhrazené náklady na bydlení za jednotlivá čtvrtletí kalendářního roku.

2. Ano, o příspěvek na bydlení si může požádat i plnoleté nezaopatřené dítě, které nežije s rodiči.

Podle § 7 odst. 2 písm. b) zákona o státní sociální podpoře jsou společně posuzovanými osobami nezaopatřené děti a rodiče těchto dětí, pokud s oprávněnou osobou spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Podle § 7 odst. 3 písm. b) zákona o státní sociální podpoře se podmínka, že osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, považuje vždy za splněnou, jestliže zletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče jsou v témže bytě hlášeni k trvalému pobytu. Přitom podle § 7 odst. 8 zákona o státní sociální podpoře jsou společně posuzovanými osobami podle odstavců 2 a 3 i osoby, které se přechodně z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání, zdravotních nebo pracovních zdržují mimo místo, kde jsou hlášeny k trvalému pobytu. Zletilé nezaopatřené dítě je tedy v okruhu společně posuzovaných osob s rodiči.

Podle § 7 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře může krajská pobočka Úřadu práce při rozhodování o dávkách v případech, kdy osoby uvedené v odstavci 3 písm. a) až c) spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované, nebo jde-li o příspěvek na bydlení v případech, kdy některá ze společně posuzovaných osob nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně byt neužívá, rozhodnout, že se k ní při posouzení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši nepřihlíží.

Je tedy potřeba prokázat a doložit k žádosti o příspěvek na bydlení, že zletilé nezaopatřené dítě se již osamostatnilo a žije bez rodičů. Povinnost doložení důkazních prostředků leží na straně žadatele.

3. Ano. Podle § 5 odst. 1 písm. b) bod 1 zákona o státní sociální podpoře se za příjem pro účely stanovení rozhodného příjmu považuje příjem přijatý v rámci plnění z vyživovací povinnosti nebo obdobná plnění poskytovaná ze zahraničí, s výjimkou uvedeného příjmu, náhrady nebo uvedeného plnění, poskytnutých v rozhodném období z příjmů

osoby, která se pro účely stanovení rozhodného příjmu považuje za společně posuzovanou osobu s osobou, která toto výživné nebo plnění přijala.

4. Podle § 65 odst. 3 zákona o státní sociální podpoře jsou zaměstnanci orgánu státní sociální podpory oprávněni na základě souhlasu žadatele o příspěvek na bydlení nebo příjemce příspěvku na bydlení v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, které osoba a s ní společně posuzované osoby užívají, a to s cílem provádět šetření v místě pro zjištění podmínek nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši. Pokud žadatel o příspěvek na bydlení nebo příjemce příspěvku na bydlení nebo osoba společně posuzovaná nedá souhlas se vstupem do obydlí, nebo znemožní provedení šetření v místě k ověření skutečností rozhodných pro nárok na příspěvek na bydlení nebo jeho výši, orgán státní sociální podpory příspěvek na bydlení nepřizná nebo odejme.
5. Příspěvek na bydlení je sociální dávka poskytovaná v závislosti na výši příjmu. Podmínkou nároku na příspěvek na bydlení není souhlas pronajímatele / vlastníka bytu. Úřad práce proto nezkoumá, zda žadatel podal žádost se souhlasem, popř. s vědomím, pronajímatele / vlastníka bytu.
6. K žádosti je potřeba doložit právní titul k bytu, ve kterém žadatel žije a na který je žádáno o příspěvek na bydlení, dále doložit příjmy a náklady na bydlení za kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které je žádáno o příspěvek na bydlení, a u nezaopatřeného dítěte doložit také potvrzení o studiu, jak je uvedeno na webové stránce <https://www.mpsv.cz/prispevek-na-bydleni>. Pokud je u konkrétní žádosti o příspěvek na bydlení potřeba osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu nějakým dalším dokumentem, je orgán státní sociální podpory oprávněn vyzvat příjemce dávky k doložení takového dokumentu.
7. Fyzická a online verze žádosti jsou v zásadě totožné. Pokud se někde liší, jde o technickou záležitost, kdy některé informace lze získat online ze základních registrů (např. informace o vlastníkovi bytu) a není tedy potřeba, aby je žadatel v online verzi žádosti vyplňoval.
8. Podle § 25 odst. 3 zákona o státní sociální podpoře se náklady na bydlení stanoví pro nárok a výši příspěvku na bydlení jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje. Do nákladů na bydlení se započítávají buď náklady na bydlení uhrazené v rozhodném období oprávněnou osobou nebo společně posuzovanými osobami, pokud v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, žily v rozhodném období, nebo ve výši 80 % příslušných normativních nákladů na bydlení, pokud oprávněná osoba nebo společně posuzované osoby v rozhodném období, nebo po část tohoto rozhodného období, v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, nežily, s výjimkou situace, kdy stejný okruh společně posuzovaných osob žil v jiném bytě, a byl jim z tohoto důvodu poskytován příspěvek na bydlení; v takovém případě se započtou náklady na bydlení ve skutečné výši uhrazené v původním bytě. Do nákladů na bydlení se započítávají jak náklady na energie, tak náklady na služby.
9. Odpověď je stejná jako u bodu 8.

10. Pokud pronajímatel / vlastník bytu nesplní povinnost sdělit podle § 63 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu (viz odpověď na bod 1), dopustí se přestupku, za který lze uložit pokutu do 250 000 Kč.
11. Po přiznání příspěvku na bydlení je příspěvek vyplácen měsíčně, a to po uplynutí kalendářního měsíce, za který náležel, a nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto měsíci. Pro trvání nároku na příspěvek má žadatel povinnost doložit ve stanoveném termínu příjmy a náklady na bydlení pro následující kalendářní čtvrtletí. O jednotlivých termínech je žadatel vyrozuměn v oznámení o přiznání dávky.